

**UCHWAŁA NR XVII/7/2012
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU**

z dnia 20 grudnia 2012 r.

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), w związku z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia

**RADA MIEJSKA W BIERUNIU
uchwała**

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, który jest integralną częścią Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bieruń na lata 2005 - 2013.

§ 2.

Zobowiązać Burmistrza Miasta Bierunia do złożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu do dnia 31 marca 2014 r.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Bierunia

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01.01.2013 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Bieruniu

mgr Przemysław Major

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2013**

BIERUŃ 2012r

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), art. 4¹ i 18² Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 124), art. 10, art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta Bierunia na rok 2013 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie innych substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu. Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia. W związku z tym w profilaktyce tych zachowań zasadnym jest tworzenie programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających (alkohol, tytoń, narkotyki) oraz łączenie różnorodnych działań podejmowanych wobec tej populacji. Warto jednak podkreślić, że alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym (jak wynika z badań Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Przy planowaniu programów profilaktycznych należy zatem zwracać uwagę, aby nie koncentrowały się one wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka, lecz również na wspieraniu głównych czynników chroniących (zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, rozwijaniu zainteresowania nauką szkolną, wzmacnianiu gotowości do respektowania norm i wartości, a także wspieraniu praktyk religijnych). Ze względu na różne miejsca, w których prowadzi się działania profilaktyczne, należy wymienić podstawowe środowiska oddziaływań profilaktycznych: szkoła, rodzina, społeczność lokalna.

Skuteczna profilaktyka powinna oddziaływać na wszystkie trzy środowiska. W praktyce jednak najbardziej dostępnym środowiskiem jest szkoła. Znacznie trudniej dotrzeć z profilaktyką do rodziny. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż rodziców można jedynie inspirować, zachęcać do działań profilaktycznych, jednak tylko od nich zależy, czy skorzystają z zachęty i wsparcia. Trzecim obszarem oddziaływań profilaktycznych jest społeczność lokalna, czyli najbliższe otoczenie dzieci i młodzieży. Należy pamiętać o tym,

iż najlepszy nawet program profilaktyczny prowadzony w szkole może przynieść dużo mniejsze efekty, gdy nie towarzyszą mu inne działania np.: zmierzające do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim poprzez skuteczną i konsekwentną kontrolę punktów sprzedaży.

W celu zapobiegania patologiom społecznym oraz zmniejszenia rozmiarów zjawisk już występujących, Miasto Bieruń prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, które już występują. Pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz dla osób dotkniętych przemocą na terenie miasta Bierunia uzyskać można m.in. w następujących miejscach:

- Gminne Centrum Profilaktyki Uzależnień w Bieruniu,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bieruniu,
- Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dromader”.

Zgodnie z treścią ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności poprzez:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,

- pomoc społeczną osobom i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

CELE GMINNEGO PROGRAMU:

Cele Programu wynikają ze Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bieruń na lata 2005 – 2013

- Integracja z lokalną społecznością osób zagrożonych marginalizacją społeczną.
- Budowa systemu wspierającego rodzinę.
- Budowanie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień.
- Zapobieganie społecznej i ekonomicznej degradacji osób i ich rodzin z problemami uzależnień oraz dotkniętych przemocą.
- Promowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, narkotyków i przemocy.
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami.

ZADANIA DO REALIZACJI:

- I. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej, prawnej, a także ochrony przed przemocą w rodzinie**

Realizacja zadania będzie się odbywać poprzez:

- Prowadzenie oraz doposażenie Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień (GCPU) przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej (MOPS) w Bieruniu dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz osób dotkniętych przemocą i ich rodzin.

Zadania Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień:

- a) udzielanie pomocy i wsparcia specjalistycznego (psychologiczne, prawne, psychoedukacyjne),
  - b) motywowanie do poddania się leczeniu, kierowanie do odpowiedniego typu placówek,
  - c) motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia bez „używek”,
  - d) upowszechnianie wiedzy na temat procedury „Niebieskiej Karty” i infolinii „Niebieskiej Linii”,
  - e) pomoc w zapewnieniu bezpiecznego schronienia w przypadku wystąpienia takiej konieczności dla ofiar przemocy domowej,
  - f) udzielanie informacji dla uzależnionych od alkoholu i narkotyków, ofiar przemocy i ich rodzin na temat placówek pomocowych działających w obszarze problemów uzależnień i przemocy,
  - g) współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej.
- Prowadzenie oraz doposażenie świetlic o charakterze opiekuńczym wsparcia dziennego w Bieruniu z programem profilaktycznym „Statek życia”. Zadaniem głównym świetlic jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w połączeniu z realizacją w/w programu profilaktycznego.

Świetlice realizują w szczególności następujące zadania:

- a) prowadzenie rozmów, konsultacji zgodnych z programem profilaktycznym,
- b) finansowanie dożywiania, paczek oraz wigilii dla dzieci ze świetlic,
- c) udzielanie pomocy w odrabianiu lekcji,
- d) udzielenie pomocy dzieciom i młodzieży w sytuacjach kryzysowych,
- e) zapewnienie relaksu, rozrywki, zajęć sportowych i czynnego spędzania czasu wolnego, finansowanie, organizowanie wycieczek, kolonii dla dzieci ze świetlic,
- f) realizowanie programów profilaktyczno – wychowawczych,
- g) prowadzenie wymiany doświadczeń pomiędzy świetlicami Bierunia, a świetlicami funkcjonującymi w sąsiednich gminach, miastach,
- h) współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu,

- i) prowadzenie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.

II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych

Realizacja zadania będzie się odbywać poprzez:

- a) wspieranie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w rozwijaniu działań profilaktycznych m.in. poprzez finansowanie programów profilaktycznych,
- b) upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy poprzez zakup broszur, książek, ulotek, plakatów, informatorów dla szkół i innych podmiotów z terenu gminy,
- c) finansowanie imprez, kampanii, konkursów i przedsięwzięć bez alkoholu, narkotyków i innych używek oraz przemocy,
- d) organizowanie i finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe z zakresu profilaktyki narkomanii, alkoholizmu oraz przemocy w szczególności dla: pracowników szkół, świetlic, MOPS, Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu,
- e) finansowanie delegacji za szkolenia i wizyty w Sądzie dla członków GKRPA i pracowników MOPS w Bieruniu będących świadkami w sprawach z wniosku GKRPA,
- f) publikowanie na łamach gazety lokalnej „Rodnia” i stronie internetowej MOPS artykułów poświęconych szkodliwości narkotyków, alkoholu oraz przemocy i ich skutkom społecznym,
- g) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież m.in. poprzez rekreację,
- h) promowanie przedsięwzięć i działań związanych z pierwszorzędową profilaktyką uzależnień wśród młodzieży szkolnej - przede wszystkim poprzez finansowanie spektakli, warsztatów oraz innych form zajęć związanych z wymienioną tematyką,
- i) finansowanie wykonania diagnozy problemów społecznych.

III. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez wspieranie działań mających na celu wspomaganie procesu powrotu do zdrowia osób uzależnionych i członków ich rodzin

Na podstawie ustawy z dnia 23.04.2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zmianami) zadanie to będzie realizowane przez organizacje pozarządowe i instytucje, które wybrane zostaną w ramach otwartego konkursu ofert na 2013 roku.

IV. Postępowanie w stosunku do osób nadużywających alkoholu

Zadanie to realizować będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu, która w ramach swoich kompetencji:

- a) przyjmuje zgłoszenia dot. nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek określonych w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. rozkład życia rodzinnego, demoralizacja małoletnich, systematyczne zakłócanie spokoju i porządku publicznego,
- b) wzywa na rozmowę osoby, co do których wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu w/w przesłanek i motywuje ich do leczenia,
- c) zleca przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na rzecz Komisji - finansowanie przeprowadzenia wywiadu w ramach programu,
- d) kieruje osoby na badania przez biegłych (psychologa, psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczniczego - finansowanie badań w ramach programu,
- e) kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Tychach w celu wszczęcia postępowania w sprawie orzeczenia przez Sąd obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego – pokrywanie kosztów sądowych w ramach programu,
- f) przygotowuje dokumentację związaną z postępowaniem sądowym,
- g) wydaje opinie w sprawach zgodności lokalizacji i ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych z Uchwałami Rady Miejskiej w Bieruniu,

- h) kontroluje przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na terenie gminy Bieruń na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza,
  - i) współdziała z organami gminy, instytucjami, zakładami pracy, osobami fizycznymi, stowarzyszeniami oraz organizacjami społecznymi w zakresie promocji trzeźwego stylu życia oraz rozwiązywania problemów alkoholowych.
- Wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu za udział w posiedzeniach ustala się w następujący sposób:
- a. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 240 zł brutto za posiedzenie,
  - b. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 220 zł brutto za posiedzenie.

Sposób realizacji Programu

Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odpowiada **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu**.

Partnerzy Programu:

- placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach,
- Gminne Centrum Profilaktyki Uzależnień w Bieruniu,
- Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dromader”,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Straż Miejska w Bieruniu,
- Sąd Rejonowy w Tychach,
- Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tychach,
- szkoły,
- ośrodki wsparcia,
- firmy konsultacyjno-doradcze,
- organizacje pozarządowe,

- kościoły,
- media,
- społeczność lokalna.

Finansowanie Programu

- Gminny Program realizowany będzie w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Miasta, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez cały rok kalendarzowy.
- Możliwość pozyskania funduszy zewnętrznych.

Monitorowanie i ocena realizacji zadań

Do oceny stopnia zrealizowania działań w ramach programu zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób korzystających z pomocy GCPU w Bieruniu,
- liczba udzielonych porad,
- ilość zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- liczba osób zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- liczba przeprowadzonych kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi i jej wyniki.